

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

No7

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 272 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyulda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golischeva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Suv tarkibining wireless waterlight qurilmasi ishlashiga ta'siri va iqtisodiy samaradorligini matematik model asosida tahlil qilish.....	14
Kungiratbay Sharipov, Ma'ruf Nurmanov	
O'zbekistonda aholi ish bilan bandligini oshirishda davlatning roli	20
Juraqulov Baxrimurod Ilxomovich	
BIM texnologiyasi: zamonaviy qurilish sohasida samaradorlik va shaffoflik omili	26
Usmonov F.B., Rajabova A.Sh.	
Nodavlat oliy ta'lim muassasalarida marketing faoliyati samaradorligini oshirish metodologiyasini takomillashtirish	31
Yuldashov Isomiddin Sidiqov	
Korxonada iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda diversifikatsiya strategiyasining roli.....	35
Alimatova Shoxsanam Abdumalik qizi	
Модели совместного развития человеческого капитала и искусственного интеллекта в цифровую эпоху	40
Явкачев Шохзод Зайниддин углы	
Navigating sustainable development: management challenges and solutions in the oil and gas sector	49
Kudratkhodjaeva Ziyoda Kamol kizi	
Banklarda moliyaviy barqarorlikning nazariy asoslari.....	56
Djalilov G'ayrat Qaxramanovich	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda turizm industriyasidan foydalanishda xorijiy mamlakatlar tajribalari	66
Abdulxakimov Zuxrali Tursunaliyevich	
O'zbekistonda barqaror davlat qarzi siyosatini shakllantirishning ustuvor yo'nalishlari	71
Sayfutdinov Xasanboy Dilshodovich	
Международный опыт сельскохозяйственного налогообложения и возможности его применения в узбекистане.....	76
Salimov Sherzod Baxtiyorovich	
Economic analysis and development strategy of the composites market in the regions of Uzbekistan	81
S.S.Sidiqov, A.A.G'ulomov, B.R.Tillayeva	
Oliy ta'lim muassasalarida moliyaviy mustaqillikning kutilayotgan istiqbollari va hozirgi natijalari.....	88
Muxamedov Ravshan Zafarovich	
Elektron tijoratni soliqqa tortish mexanizmini takomillashtirish yo'llari.....	93
Homidov Baxtiyor Rahimberdievich	
Investitsion jozibadorlik konsepsiyasi va uning strategik ahamiyati.....	99
Otaboyev Axmed Maxsudbek o'g'li	
Beomeditsina signallarini xaar veyvletlari va bo'lak veyvletlari yordamida raqamli ishlash	105
Uraqov Shokir Ulashovich	
Oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishning ahamiyati, tartibi va takomillashtirish yo'llari.....	112
Istamova Sojida Kaxarovna	
The role of all kinds of transports (road, rail, air, and water) in the modern enhancement of tourism logistics in Uzbekistan	117
Egamberdiyeva Yulduz, Turdiyeva Maftuna	
Sanoat korxonalarida kapitalarini samaradorligini oshirishning baholashning zamonaviy usullarining xususiyatlarida nazariy va amaliy farovonlik sari	126
Muradov Botir Xayat	
Инструменты планирования урбанизации: методика анализа планового распределения средств в программе «обод махалля» на основе балльной оценки	136
Салимова Юлдуз Исаковна	
Socio-economic aspects and contemporary theories of higher education finance	141
Karlibaeva Gulshat	

Transformatsiya jarayonida innovatsion bank xizmatlarini rivojlantirish yo'llari.....	147
Absamatov Anvar Ergashovich	
Перспективы цифрового развития сектора материального производства.....	153
С. И. Протасеня, Г. Ж. Аллаева	
«Sustainable logistics practices. Minimizing carbon emissions in global supply chains»	161
Suleymonova Ezoza, Alimova Bonu	
Analyzing the need for Tourism logistics development in Uzbekistan	169
Nigmatova Malika	
Management strategies for sustainable tourism development in emerging destinations (a case study of Samarkand, Issyk-kul, and Khiva).....	177
Sabina Uroкова	
Qashqadaryo viloyatida turizm sohasini strategik rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy asoslari va ularning qo'llanilishi.....	184
Daminova Barno Esanovna	
Опыт турции в управлении миграционными кризисами	189
Бегматов Хусанбек	
Bulutli texnologiyalar orqali korxonalar buxgalteriya tizimini raqamlashtirish va samaradorlikka erishish.....	193
Soibov Nozimbek Faxriddin o'g'li	
Barqaror rivojlanish doirasida jismoniy shaxslarni kreditlash tizimini isloh qilishning institutsonal asoslari.....	197
Xalekeyeva Zoya Pirniyazovna, Akmal Abdurahmonov Nurmamatovich	
Moliyaviy outsorsing xizmatlari bozori rivojlanishini takomillashtirishning swot tahliliga asoslangan innovatsion mexanizmlari	202
San'atbek Komilovich Salayev, Umidbek Komiljanovich Babajanov	
Transformatsiya jarayonlari sharoitida iqtisodiyot tizimi faoliyati va prognozlashning nazariy asoslari	214
Alimov Fazliddin Xalimovich	
Пути совершенствования подхода к финансированию проектов, реализуемых на принципах промышленной кооперации.....	220
Котов В.А., Шадиева Д.Х.	
Yuksalish salohiyatini yuksaltirishda boshqaruv xodimlari qobiliyatidan foydalanish masalalar	225
Ayubxon Qutbiddinov Bosit o'g'li	
Bank xizmatlari ommabopligini oshirish yo'llari.....	228
Kasimova Muxlisa Anvar qizi	
Chemical industry in Uzbekistan: challenges and development	235
Kudaynazarova Dilnaz Koshkarbaevna	
Samarqand viloyatida tabiiy turistik resurslardan samarali foydalanish usullarini takomillashtirish orqali bandligini oshirish imkoniyatlari.....	240
Rabbimov Muhiddin Musoqul o'g'li	
Globalashuv sharoitida ekologik xavflarni kamaytirishda yashil iqtisodiyotning ahamiyati.....	246
Xolbekova Feruzaxon Rasulovna	
Qibray tumanining 2021–2023-yillarda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish holati.....	249
Siddikov Alisher Ismoilovich	
Davlat xaridlari tizimida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish: xalqaro tajribalar tahlili	253
Majidov Nizom Baxramovich	
Oilaviy tadbirkorlikni rivojlantirishning xorij tajribasi.....	259
Ermatov Nosir Tohirovich	
Aholi farovonligi darajasiga ta'sir etuvchi ko'rsatkichlarni ekonometrik baholash	265
Toshaliyeva Saodat Toxirovna, Allamurodova Zuxra Alibekovna	

Aholi farovonligi darajasi milliy daromad hajmi, aholi jon boshiga to'g'ri keladigan real daromad kabi ko'rsatkichlar, shuningdek, ishsizlik darajasi va turli indekslarda ifodalanishi mumkin. Ana shunday ko'rsatkichlardan biri — Legatum farovonlik indeksidir. Legatum farovonlik indeksi (The Legatum Prosperity Index) — Buyuk Britaniyaning Legatum Instituti tahliliy markazining jamlangan ko'rsatkichi bo'lib, dunyo mamlakatlari erishgan yutuqlarni ularning farovonligi va ravnaqi nuqtai nazaridan baholaydi. Tadqiqot 2006-yildan beri har yili o'tkazib kelinadi. Indeks jamiyatning turli jabhalari va ijtimoiy farovonlik parametrlarini aks ettiruvchi uchta yo'nalishda birlashtirilgan ko'plab ko'rsatkichlar asosida tuzilgan. Bular: ochiq jamiyat, iqtisodiyotning ochiqligi, odamlarning imkoniyatlari. Har bir mamlakatning reytingi ushbu ko'rsatkichlarning o'rtacha vaznini hisoblash yo'li bilan aniqlanadi, ularning har biri farovonlik asosi sifatida belgilanadi. Ko'rsatkichlar statistik tahlil, ijtimoiy tadqiqotlar va so'rov ishtirokchilarining ekspert baholariga asoslanadi. Reytingda foydalanilgan statistik ma'lumotlar BMT, Jahon banki, IXTT, JST va boshqa global tashkilotlar hamda xalqaro tahlil markazlaridan olingan [3].

Shuni ham alohida ta'kidlash lozimki, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 2-iyundagi PF-6003-sonli "O'zbekiston Respublikasining xalqaro reyting va indekslardagi o'rnini yaxshilash hamda davlat organlari va tashkilotlarida ular bilan tizimli ishlashning yangi mexanizmini joriy qilish to'g'risida"gi Farmoniga asosan, Legatum farovonlik indeksi kabi indikatorlarda respublika ko'rsatkichlarini aks ettirish chora-tadbirlari belgilab berilgan.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

2015-yilda BMT Bosh Assambleyasi dunyo mamlakatlari farovonligini oshirish va himoya qilishga qaratilgan, 17 ta barqaror rivojlanish maqsadlarini aks ettiruvchi hujjatni qabul qildi. "Barqaror rivojlanish uchun 2030" kun tartibi qashshoqlikni tugatish va dunyo xalqlari uchun sog'lom turmush tarzi, hamma uchun tinchlik, farovonlik va imkoniyatlarni yo'lga qo'yish maqsadini belgilab oldi [15].

"Hayot sifati" tushunchasidan birinchi marta J. K. Galbrayt o'z ilmiy tadqiqotlarida foydalangan va u bu tushunchani "turmush darajasi" tushunchasi bilan bir xil deb baholagan [14]. Bundan tashqari, J. K. Galbrayt o'z ilmiy tadqiqotlarida iqtisodiy o'sish va uning atrof-muhitga keltiradigan oqibatlarini o'rganib chiqdi hamda o'z asarlarida iqtisodiy o'sishning atrof-muhit va inson hayot sifatiga ta'sir qiladigan ekologik oqibatlarini asoslab berdi.

P. D. Kosinskiyning ilmiy tadqiqotlarida "hayot sifati" va "turmush darajasi" tushunchalari keng qo'llaniladi. Lekin ular bir xil tushuncha emas. Uning fikricha, "turmush darajasi" aholi ehtiyojlarini qondirish darajasi va rivojlanishini o'zida aks ettiradi. "Hayot sifati" tushunchasi esa turli xil (iqtisodiy, ijtimoiy, ekologik) yashash sharoitlarini va odamlarning jamiyat tomonidan yaratiladigan ijtimoiy imkoniyatlardan foydalanish holatini belgilab beradi [18].

V. T. Shishmakov fikricha, "hayot sifati" tushunchasi nafaqat moddiy ne'matlar va xizmatlarni iste'mol qilish darajasini, balki ma'naviy ehtiyojlarni qondirishni, sog'liqni saqlash holatini, aholining umr ko'rish davomiyligini, inson yashash sharoitlarini, axloqiy va psixologik iqlimni o'z ichiga olgan umumlashtiruvchi ijtimoiy-iqtisodiy kategoriya sifatida qaraladi [16].

Hozirgi vaqtda "hayot sifati" atamasidan inson taraqqiyoti masalalarini muhokama qilishda, tengsizlik darajasini aniqlashda, shuningdek, aholi farovonligini mamlakatlararo taqqoslashda faol foydalanilmoqda [15].

Aholi hayot sifatini tahlil qilishda hududning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish darajasini aks ettiruvchi umumiy ko'rsatkichlardan foydalaniladi. Aholi farovonligi darajasi milliy daromad hajmi, aholi jon boshiga to'g'ri keladigan real daromad kabi ko'rsatkichlar, shuningdek, ishsizlik darajasi va turli indekslarda ifodalanishi mumkin. Ana shunday ko'rsatkichlardan biri — Legatum farovonlik indeksidir. Legatum farovonlik indeksi (The Legatum Prosperity Index) — Buyuk Britaniyaning Legatum Instituti tahliliy markazining jamlangan ko'rsatkichi bo'lib, dunyo mamlakatlari erishgan yutuqlarni ularning farovonligi va ravnaqi nuqtai nazaridan baholaydi. Tadqiqot 2006-yildan beri har yili o'tkazib kelinadi. Indeks jamiyatning turli jabhalari va ijtimoiy farovonlik parametrlarini aks ettiruvchi uchta yo'nalishda birlashtirilgan ko'plab ko'rsatkichlar asosida tuzilgan. Bular: ochiq jamiyat, iqtisodiyotning ochiqligi, odamlarning imkoniyatlari. Har bir mamlakatning reytingi ushbu ko'rsatkichlarning o'rtacha vaznini hisoblash yo'li bilan aniqlanadi, ularning har biri farovonlik asosi sifatida belgilanadi. Ko'rsatkichlar statistik tahlil, ijtimoiy tadqiqotlar va so'rov ishtirokchilarining ekspert baholariga asoslanadi. Reytingda foydalanilgan statistik ma'lumotlar BMT, Jahon banki, IXTT, JST va boshqa global tashkilotlar hamda xalqaro tahlil markazlaridan olingan [3].

Aholi farovonligi darajasini baholash, unga ta'sir etuvchi omillarning ko'pligi sababli, murakkab jarayon hisoblanadi. Jahon banki tomonidan qo'llaniladigan aholi farovonligini baholash mezonlaridan T. V. Ignatova [8] o'z tadqiqotlarida foydalanishga harakat qilgan. Ayvazyan S. A. [7] esa integral indeksdan foydalanish asosida hudud aholisining hayot sifatini baholash metodologiyasini ishlab chiqqan.

Aholi farovonligi darajasi va iqtisodiy ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash muammosi bugungi

kundagi dolzarb tadqiqot yo'nalishlaridan hisoblanadi. Barro Rj., Banerjee A. V., Duflo Ye. [11] tadqiqotlari tengsizlikning iqtisodiy o'sishga ta'sirini baholashga bag'ishlangan. Bir guruh mamlakatlar haqidagi ma'lumotlarni tahlil qilish asosida Duarte, Simkotekmes M., Andrade J. S. [15] o'z tadqiqotlarida farovonlik darajasi va iqtisodiy ko'rsatkichlar o'rtasidagi munosabatlarni baholashda kvantil regressiyalar usulidan foydalanishni tavsiya etgan.

Turli adabiyotlarda farovonlikka ta'sir etuvchi omillar turli yondashuvlar asosida tasniflangan va turli xil uslubiyotlar ishlab chiqilgan. S. A. Balashova va E. O. Naxatayyan [5] keng qo'llaniladigan global farovonlik indekslarini tizimlashtirish, ularning dolzarblik darajasini tahlil qilish va an'anaviy ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlar bilan bog'liqlikni baholash orqali mavjud uslubiyotlarni tizimlashtirish asosida farovonlik indeksini ishlab chiqqan. O. A. Kislitsyna [5] esa taraqqiyot darajasi va aholi turmush tarzi sifati (farovonligi)ni o'lchashga bo'lgan yondashuvlarni tahlil etib, ularning ahamiyatini yoritib bergan. Shuningdek, muallif integral ko'rsatkichli farovonlik indeksini ishlab chiqqan [5]. M. V. Smirnov tadqiqotlarida mintaqalar ijtimoiy farovonligi darajasini o'lchashning fundamental yondashuvlari muhokama qilingan [6]. Farovonlikni baholashning usullari ko'pligiga qaramasdan, unga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash masalasi dolzarbligicha qolmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Legatum aholi farovonligi indeksiga aholi jon boshiga umumiy daromadlar va yalpi ichki mahsulot hajmi ko'rsatkichining ta'siri asosilligini tahlil qilish, uning tarkibiy qismlarining to'liqligini tekshirish, chiziqli, eksponentsial va darajali tenglamali ekonometrik modellashirish asosida natijaviy va omil ko'rsatkichlar o'rtasidagi bog'liqlikni miqdor va sifat jihatdan ilmiy asoslangan holda baholash, hamda qurilgan ekonometrik model asosida aholi farovonligini ifodalovchi Legatum indeksining prognoz parametrini ishlab chiqishdan iborat.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda aholi turmush darajasini o'rganishda ko'plab iqtisodiy va ijtimoiy ko'rsatkichlar mavjud. Ushbu ko'rsatkichlar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni aniqlash va ularning turmush darajasiga ta'sirini baholash uchun korrelyatsion-regression tahlili muhim vosita hisoblanadi. Bu tahlil yordamida turmush darajasining asosiy omillari, xususan, daromadlar va yalpi ichki mahsulot kabi iqtisodiy ko'rsatkichlarning o'zaro bog'liqliqi aniqlanadi. Natijalar esa siyosat ishlab chiqishda va resurslarni samarali taqsimlashda asosiy yo'nalishlarni belgilashga yordam beradi.

O'zbekistonda aholi turmush darajasiga doir ko'rsatkichlarning korrelyatsion-regression tahlilida aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi (yillik, ming so'mda) va yalpi ichki mahsulot (YaIM) hajmi (ishlab chiqarish usulida, joriy narxlarda, yillik, milliy valyutada, mlrd. so'mda) muhim omillar sifatida tanlangan. Chunki aholi jon boshiga daromad ko'rsatkichi to'g'ridan-to'g'ri fuqarolarning moliyaviy farovonligini aks ettiradi, ya'ni ularning turmush sifati aniqlashda asosiy indikator hisoblanadi. YaIM esa mamlakat iqtisodiyotining umumiy hajmini va ishlab chiqarish salohiyatini ko'rsatadi, bu esa uzoq muddatda aholi farovonligining rivojlanishiga ta'sir ko'rsatadi. Shu bois, ushbu ko'rsatkichlarni tahlil qilish aholi turmush darajasining iqtisodiy asoslarini chuqurroq tushunishga imkon beradi.

Korrelyatsion-regression modeli — bu ikki yoki undan ortiq o'zgaruvchilar o'rtasidagi bog'liqlik darajasini va ta'sir mexanizmini aniqlash uchun ishlatiladigan statistik modeldir. Ushbu modelda bir o'zgaruvchi (mustaqil o'zgaruvchi) boshqa o'zgaruvchiga (bog'liq o'zgaruvchi) ta'sir qilishi o'rganiladi. Regression tenglamasi odatda quyidagicha ifodalanadi:

$$Y = \beta_0 + \beta_1 \cdot x + \varepsilon$$

Bu yerda:

- Y — bog'liq o'zgaruvchi (masalan, aholi turmush darajasi);
- x — mustaqil o'zgaruvchi (masalan, aholi jon boshiga daromad);
- β_0 — intercept (boshlang'ich qiymat);
- β_1 — regressiya koeffitsienti (mustaqil o'zgaruvchining ta'siri);
- ε — xato (tasodifiy omillar).

Model qurish bosqichlari quyidagilardan iborat: ma'lumotlarni yig'ish, o'zgaruvchilarni aniqlash, modelni qurish va parametrlarni baholash, so'ngra modelni tekshirish va tahlil qilish. Ushbu bosqichlar orqali turmush darajasi va iqtisodiy ko'rsatkichlar o'rtasidagi munosabatlar to'g'ri baholanadi.

2014–2024-yillar oralig'ida O'zbekistonda aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi va yalpi ichki mahsulot (YaIM) hajmi o'zgarishlari statistik ko'rsatkichlarining o'sish tendensiyasini namoyish etadi. Xususan, aholi jon boshiga daromadlar yillik ravishda sezilarli darajada oshgan. 2014-yilda bu ko'rsatkich 4 759,6 ming so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2024-yilda 24 111,9 ming so'mga yetgan. Bu esa o'rtacha hisobda taxminan 5 barobar o'sishni anglatadi va aholining moliyaviy farovonligi ortganligini bildiradi (1-jadval).

1-jadval. 2014-2024 yillarda O'zbekistonda aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi va Yalpi ichki mahsulot hajmi statistikasi

Yillar	Aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi, yillik, ming so'm	Yalpi ichki mahsulot hajmi (ishlab chiqarish usulida, joriy narxlarida, yillik, milliy valyutada, mlrd. so'm)
2014	4759,6	73,4
2015	5410,6	73,6
2016	6215,9	73,8
2017	7698,6	73,7
2018	9517,4	74,6
2019	11357,5	75,1
2020	12595,9	73,4
2021	15421,7	73,8
2022	18373,9	74,3
2023	20764,5	74,7
2024	24111,9	75,1

Boshqa tomondan, yalpi ichki mahsulot hajmi ko'rsatkichlari 2014–2024-yillar davomida nisbatan barqaror bo'lib qolgan. 2014-yilda YalM 73,4 mlrd so'mni tashkil etgan bo'lsa, 2024-yilda bu ko'rsatkich 75,1 mlrd so'mga ko'tarilgan. Bu o'zgarish kichik va nisbatan barqaror holatda bo'lib, iqtisodiy hajmning katta o'zgarishsiz qolganini ko'rsatadi. Bunday holatning ehtimoliy sabablari sifatida valyuta qiymatining o'zgarishi yoki yalpi ichki mahsulotni hisoblash usulidagi farqlar ko'rib chiqilishi mumkin.

2014–2024-yillar davomida Y va x ko'rsatkichlari barqaror o'sib borgan. Y 4759,6 dan 24111,9 ga, x esa 186829,5 dan 1454574 ga oshgan. Har ikki ko'rsatkich o'rtasida kuchli ijobiy bog'liqlik mavjud bo'lib, bu ularning o'zaro o'sishini ko'rsatadi. Tahlil natijalari iqtisodiy faollik va investitsiyalar izchil oshib borayotganini bildiradi (2-jadval).

2-jadval. Ishchi jadval

Yillar	Y	x
2014	4759,6	186829,5
2015	5410,6	221350,9
2016	6215,9	255421,9
2017	7698,6	356453,8
2018	9517,4	473652,8
2019	11357,5	594659,6
2020	12595,9	668038
2021	15421,7	820536,6
2022	18373,9	995573,1
2023	20764,5	1204485
2024	24111,9	1454574

Korrelyatsiya matritsasi esa ushbu o'zgaruvchilar orasidagi statistik bog'liqlikni aniq ko'rsatadi. Korrelyatsiya koeffitsienti 0,99838 darajasida bo'lib, bu juda yuqori va ijobiy bog'liqlikni bildiradi. Ya'ni, Y va x o'zgaruvchilari orasida deyarli mukammal chiziqli bog'lanish mavjud. Bu shuni anglatadiki, bir o'zgaruvchining qiymati oshishi bilan boshqasining qiymati ham deyarli to'g'ri proporsional tarzda oshadi (3-jadval).

3-jadval. Korrelyatsiya matritsasi

	Column 1	Column 2
Column 1	1	
Column 2	0,99838	1

Regressiya natijalari O'zbekistonda aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi va unga ta'sir qiluvchi asosiy omillar o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilish imkonini beradi. Multiple R koeffitsienti 0,99838 ga teng bo'lib, bu modelning juda yuqori darajada mustahkam va ishonchli ekanligini ko'rsatadi. Shuningdek, R Square qiymati 0,996763 ga teng bo'lib, bu o'zgaruvchining 99,68 % qismi model yordamida tushuntirilishini bildiradi. Adjusted R Square esa 0,996403 bo'lib, modelning o'rnatilganligini va uning mosligini yanada tasdiqlaydi (4-jadval).

4-jadval. Regressiya natijalari

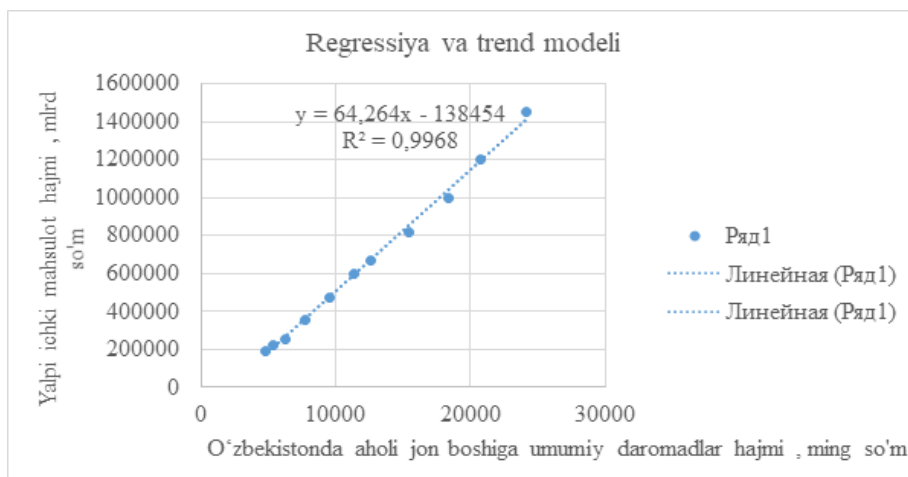
Regression Statistics					
Multiple R	0,99838				
R Square	0,996763				
Adjusted R Square	0,996403				
Standard Error	392,793				
Observations	11				
ANOVA					
	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	1	4,28E+08	4,28E+08	2771,267	1,62E-12
Residual	9	1388577	154286,3		
Total	10	4,29E+08			
Coefficients					
	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%
Intercept	2187,563	227,0342	9,635388	4,87E-06	1673,976
X Variable 1	0,01551	0,000295	52,64283	1,62E-12	0,014844

ANOVA jadvali orqali ko'rilganda, F-statistika qiymati 2771,267 bo'lib, bu modelning umumiy ahamiyatini kuchli tarzda ko'rsatadi. Significance F qiymatining juda kichik ($1,62E-12$) bo'lishi model parametrlarining statistik jihatdan muhim ekanligini tasdiqlaydi.

Regressiya tenglamasining intercepti 2187,563 bo'lib, bu o'zgaruvchi nolga teng bo'lganda aholi jon boshiga daromadlarning boshlang'ich qiymatini bildiradi. x o'zgaruvchisining koeffitsienti 0,01551 bo'lib, bu har bir birlik o'sish (masalan, yalpi ichki mahsulot yoki boshqa ko'rsatkich) aholi daromadlariga qanchalik ta'sir qilishini ko'rsatadi. Standart xato va t-statistik qiymatlar esa modelning ishonchligini va o'zgaruvchilar ahamiyatini yanada mustahkamlaydi.

Agar sizga bu matnga mos holda jadval, grafik, yoki regressiya tenglamasining matematik ifodasi kerak bo'lsa, iltimos, ma'lumotlarni yuboring — to'liq ilmiy tahlilni shakllantirib beraman.

2014–2024-yillar davomida O'zbekistonda aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi va yalpi ichki mahsulot (YaIM) hajmi o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik grafik ko'rinishda tasvirlangan. Grafikda ushbu ikki iqtisodiy ko'rsatkich o'rtasida yaqin va uzviy munosabat mavjudligi yaqqol ko'rinib turibdi. YaIM o'sishi bilan aholi jon boshiga daromadlarning oshishi kuzatiladi, bu esa mamlakat iqtisodiy salohiyatining aholining turmush darajasiga bevosita ta'sir qilishini isbotlaydi (1-rasm).

1-rasm. 2014-2024 yillarda O'zbekistonda aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi va Yalpi ichki mahsulot hajmi o'rtasidagi bog'liqlik

Model ko'rinishidagi tenglama:

$$y = 64,264x - 138454$$

Bu yerda y — aholi jon boshiga umumiy daromadlar hajmi, x — yalpi ichki mahsulot (YaIM) hajmini ifodalaydi. Tenglama iqtisodiy o'zgaruvchilar o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni aniq matematik modelga aylantiradi.

Regressiya modeli yordamida hisoblangan aholi jon boshiga daromadlar qiymatlari va haqiqiy (observatsiya qilingan) qiymatlar solishtirilgan. Har yildagi kutilgan (hisoblangan) va haqiqiy daromadlar qiymatlari juda yaqin bo'lib, bu modelning yuqori darajada aniq va ishonchli ekanligini tasdiqlaydi. Masalan, 2014-yilda haqiqiy daromad 4759,6 ming so'm bo'lsa, model hisoblagan qiymat 5085,355 ming so'mni tashkil etgan. Bu o'xshashlik yil sayin saqlanib, iqtisodiy jarayonlarni oldindan bashorat qilish uchun model samaradorligini ko'rsatadi. Jadval oxirida jami ko'rsatkichlar ham taqdim etilgan bo'lib, bu natijalar umumiy tahlil uchun mustahkam asos hisoblanadi (5-jadval).

5-jadval. Regressiya modeli orqali natijaviy omillarni taqqoslash

Yillar	Y	Y hisoblangan
2014	4759,6	5085,355
2015	5410,6	5620,794
2016	6215,9	6149,247
2017	7698,6	7716,288
2018	9517,4	9534,086
2019	11357,5	11410,95
2020	12595,9	12549,07
2021	15421,7	14914,38
2022	18373,9	17629,26
2023	20764,5	20869,55
2024	24111,9	24748,52
Jami	136227,5	136227,5

XULOSA VA TAKLIFLAR

Farovonlik indekslarini tizimlashtirishni amalga oshirib, aytishimiz mumkinki, obyektiv-subyektiv yondashuvga asoslangan korrelyatsion-regression tahlil natijalari milliy farovonlikni eng to'g'ri baholash imkonini beradi. Ular obyektiv va subyektiv yondashuvlarning ijobiy va salbiy xususiyatlarini minimallashtiradi, shuningdek, mamlakatlarni yillik taqqoslash uchun ham, ma'lum bir mamlakat ichidagi ko'rsatkichlar dinamikasini

tahlil qilish uchun ham keng qo'llaniladi. Shuning uchun Legatum institutining farovonlik indeksini obyektiv-subyektiv yondashuv doirasida tahlil qilish uchun eng maqbul usul hisoblanadi.

Ushbu regressiya modeli O'zbekistonda aholi jon boshiga daromadlarning yalpi ichki mahsulot hajmiga bog'liqligini aniq ko'rsatib, iqtisodiy rivojlanish va aholi turmush darajasi o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni tahlil qilishda muhim ilmiy asos vazifasini bajaradi. Model yordamida iqtisodiy siyosat va strategiyalarni ishlab chiqishda aholining real daromadlari prognoz qilinishi, iqtisodiy o'sishning aholiga qanday ta'sir ko'rsatishini baholash imkoniyati paydo bo'ladi.

Shuningdek, model ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlarni optimallashtirish va aholi turmush darajasini oshirish bo'yicha ilmiy tavsiyalar ishlab chiqishda asosiy metodologik baza hisoblanadi. Bu esa, o'z navbatida, mamlakatning barqaror rivojlanish strategiyasini shakllantirishga hissa qo'shadi.

Farovonlik indeksi va aholi jon boshiga daromadlarning yalpi ichki mahsulot hajmi o'rtasidagi munosabatlar barcha mamlakatlar guruhlari uchun juda yaqin bo'lib, ushbu baholash usulidan mamlakat va hudud darajasida foydalanish mumkin.

Shunday qilib, Legatum bo'yicha farovonlik indeksidan milliy farovonlikni baholash uchun foydalanish mumkin, chunki u ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlarni hisobga olgan holda mamlakatlar farovonligini tegishli baholashni anglatadi.

Maqolada keltirilgan yondashuvlar Legatum aholi farovonligi indeksiga aholi jon boshiga daromadlarning yalpi ichki mahsulot hajmi ko'rsatkichining ta'siri asosligini tahlil qilish bo'yicha qo'yilgan muhim qadamdir. Ushbu sohadagi keyingi tadqiqotlarning muvaffaqiyatini o'z farovonligini subyektiv idrok etish va ijtimoiy taraqqiyotning obyektiv ko'rsatkichlarini birlashtirgan kompleks indeksni shakllantirish orqali ko'rish mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Aliyev B. Qudrat va farovonlik omili // Oriental Renaissance: Innovative, Educational, Natural and Social Sciences – Scientific Journal. Vol. 2, Iss. 3. – 2022. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/qudrat-va-farovonlik-omili>
2. Дригайло Д. Процветание на 69 месте // «ЭГ», выпуск №92 (2391). URL: <https://neg.by/novosti/otkrytj/procvetanie-na-69-meste/>
3. Балашова С.А., Нахатакян Е.О. Систематизация подходов к оценке социально-экономического развития стран по индексу благосостояния // Вестник РУДН. Серия: Экономика. – 2017. – №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/sistematzatsiya-podhodov-k-otsenke-sotsialno-ekonomicheskogo-razvitiya-stran-po-indeksu-blagosostoyaniya>
4. Кислицына О.А. Подходы к измерению прогресса и качества жизни (благополучия) // Экономический анализ: теория и практика. – 2016. – №10 (457). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/podhody-k-izmereniyu-progressa-i-kachestva-zhizni-blagopoluchiya>
5. Кислицына О.А. Национальный индекс качества жизни (благополучия) как инструмент мониторинга эффективности социально-экономической политики в России // ЖИСП. – 2017. – №4. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/natsionalnyy-indeks-kachestva-zhizni-blagopoluchiya-kak-instrument-monitoringa-effektivnosti-sotsialno-ekonomicheskoy-politiki-v>
6. Смирнов В.М. Индекс социального прогресса в системе измерителей социального развития России и её регионов // Проблемы экономики и юридической практики. – 2017. – №6. URL: <https://www.vsemirnyjbank.org/ru/news/feature/2013/05/08/shared-prosperity-goal-for-changing-world>
7. Айвазян С.А., Степанов В.С., Козлова М.И. Измерение синтетических категорий качества жизни населения региона и выявление ключевых направлений совершенствования социально-экономической политики (на примере Самарской области и её муниципальных образований) // Прикладная эконометрика. – 2006. – №2. – С. 18–84.
8. Игнатова Т.В. Национальное благосостояние: концепции, модели, методы оценки. – Ростов н/Д: Изд-во СКАГС, 2007.
9. Asheim G. Green National Accounting: Why and How? – Department of Economics, University of Oslo, 1999.
10. Barro R.J. Inequality and Growth in a Panel of Countries // Journal of Economic Growth. – 2000. – Vol. 5, No. 1. – Pp. 5–32.
11. Banerjee A.V., Duflo E. Inequality and Growth: What Can the Data Say? // Journal of Economic Growth. – 2003. – Vol. 8, No. 3. – Pp. 267–299.
12. Duarte A., Simões M., Andrade J.S. The Welfare State and Economic Performance: Quantiles and Nonlinearities // Applied Economics Quarterly. – 2016. – Vol. 62, No. 4. – Pp. 267–294.
13. <https://unctad.org> – United Nations, Treaty Series, vol. 1771, No. 30822. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года.
14. Любовникова Д.О. Качество жизни: трансформация понятия, проблемы оценивания // Информационные войны. – 2013. – №2 (26). – С. 57–70.
15. Шишмаков В.Т. и др. Оценка и прогнозирование качества жизни населения городов России // Вестник НГИЭИ. – 2016. – №1 (56). – С. 87–95.
16. Косинский П.Д., Вондарев Н.С. и др. Качество среды обитания и её влияние на качество жизни населения региона // Фундаментальные исследования. – 2017. – №8-1. – С. 180–184.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 7

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>